

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry

VUOSIKERTOMUS 2024

VAIKUTTAMISTYÖTÄ VUODESTA 1937

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry (STST) on vuodesta 1937 vaikuttanut merkittävästi suomalaiseen tanssitaiteeseen sekä viimeisten parinkymmenen vuoden aikana sirkustaiteeseen. STST on tanssi- ja sirkustaiteen alalla suurin ammattiliitto ja taiteilijajärjestö.

STST on tehnyt edustamiaan taidemuotoja tunnetuksi, vaikuttanut alan työskentelyolosuhteisiin, toimintakulttuuriin ja rahoitukseen. STST toimii laaja-alaisesti ja kustannustehokkaasti edustamiensa taidealojen toimintaedellytysten parantamiseksi ja ammatti-identiteetin vahvistamiseksi mm. järjestämällä keskustelutilaisuuksia ja seminaareja sekä julkaisemalla podcastia ja Liitos-lehteä verkossa. STST:n vaikuttamistyö on pitkäjänteistä ja määrätietoista, mistä osoituksena mm. Tanssin taloa koskevien selvitysten teettäminen arkkitehdeillä jo 1990-luvulla.

STST on Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton, Temen, jäsenjärjestö. Teme on SAK:n jäsenjärjestö, joten molemmat järjestöt ovat myös STST:n yhteiskuntavaikuttamisen kanavia. STST jatkoi yhteistyötä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa kulttuuri- ja koulutuspoliittisissa sekä edunvalvontakysymyksissä. STST toimi kulttuuripoliittisissa edunvalvonta-asioissa yhteistyössä alan monien toimijoiden ja järjestöjen kanssa, kuten tiedotuskeskusten, toimikuntien ja työnantajajärjestöjen kanssa.

JÄSENISTÖ ON TOIMINNAN KESKIÖSSÄ

STST toimii jäseniä varten ja yhdessä jäsenten kanssa. Jäsenmäärä oli vuoden 2024 lopussa 1051.

Työikäisiä (A-, D-, Y- ja V-jäseniä) varsinaisia jäseniä on 949; opiskelijoita 57; eläkeläisiä 36.

Jäsenistä tanssinopettajia on 473; tanssitaiteilijoita 399; koreografeja 139; sirkustaiteilijoita 67 ja sirkusopettajia 27. Opetustyötä tekee lähes puolet jäsenistöstä. (Osalla on tuplanimike, joten yhteenlaskettu jäsenmäärä ylittyy. Esimerkiksi tanssija-koreografi nousee molempiin poimintoihin).

Kunniajäseniä ovat Maria Wolska, Marjo Kuusela-Kitti, Tiina Suhonen, Timo Sokura, Sari Lakso, Sami Hiltunen, Pirkko Ahjo, Hannele Niiranen ja Liisa Palin.

STST:ssa toimivat työryhmät olivat Liitos-työryhmä, kulttuuripoliittinen työryhmä, tanssikapteenityöryhmä, työhyvinvointityöryhmä, sirkustyöryhmä, yhdenvertaisuustyöryhmä sekä tanssinopettajien työaika- ja työehtosopimustyöryhmä. Työryhmät kokoontuivat vuoden aikana yhteensä 8 kertaa.

Teme huomioi jäsenistöä lähettämällä 50-vuotismerkkipäivinä eettisen onnittelukortin, jossa lahjoitetaan 10 aapista Suomen Pakolaisavun kautta kehitysmaiden lapsille.

KULTTUURIPOLITIikka

STST vaikuttaa taide- ja kulttuuripolitiikkaan sekä sen rahoitukseen. STST:lle taide ja kulttuuri ovat perus- ja ihmisoikeuksia.

Taide- ja kulttuuripoliittista vaikuttamista STST hoitaa yhdessä Temen sekä muiden yhteistyöorganisaatioiden kanssa. Yhteistyö on tiivistä Temen ja sen jäsenjärjestöjen lisäksi mm. Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskuksen kanssa.

STST:n puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet osallistuivat yhteistyöjärjestöjen jäsenkokouksiin ja muihin tilaisuuksiin, joissa STST on yhteisöjäsenenä.

STST teki myös ehdotuksensa Taiken taidetoimikuntiin kaudelle 2025-26.

STST teki oman ehdotuksensa Pro Finlandia - mitalin saajasta.

Kulttuurialan edun puolustaminen

STST osallistui Sakset seis! -mielenilmauksen järjestämiseen. Sakset seis! järjestettiin 5.12. Kansalaistorilla useiden toimijoiden näyttävänä yhteistyönä. Mielenilmaus ja adressi vastustivat hallituksen suunnittelemaa kulttuuriin ja taiteeseen tehtäviä leikkauksia, jotka horjuttaisivat alamme merkittävästi erittäin tuhoisaan ja kestäättömään suuntaan.

STST:ssa toimii oma Kulttuuripoliittinen työryhmä, joka aloitti toimintansa vuoden 2022 alussa. Kulttuuripoliittinen työryhmä keskittyi vuonna 2024 vaikuttamistyöhön sosiaalisen median kanavia pitkin niin julkisesti kuin yksityisesti suoraan päättäjille.

STST lobbasi Riverian tanssikoulutuksen aloituspaikkojen puolesta, kun Riverian yhtymähallitus uhkasi laskea aloituspaikat nolnaan. STST teki vaikuttamistyötä useita kanavia pitkin, jotta arvokas koulutus saataisiin säilymään Riveriassa, sillä se vaikuttaa paitsi tanssitaiteen tasoon, myös alueelliseen elinvoimaan ja taiteen saatavuuteen Itä-Suomessa.

Keskustelun edistäminen ja kentän yhteisöllisyys

Monet STST:n jäsenet työskentelevät vapaina taiteilijoina, jolloin työskentely on usein yhteisötöntä ja yksinäistä. STST pyrki luomaan yhteen tulemisen ja keskustelun sekä verkostoitumisen tiloja jäsentensä työn, ammatti-identiteetin ja työhyvinvoinnin lisäämiseksi.

STST järjesti kaksi lukupiiriä, joissa fasilitoijina olivat tanssitaiteilijat Sonjis Laine ja Linda Holma. Lukupiireissä käsiteltiin taidealan työryhmien järjestäytymiseen sekä poliittiseen ilmapiiriin liittyviä sisältöjä.

Lisäksi STST järjesti yhden tanssitaiteilijoiden jäsenkahvit Leipätehtaalla. Tilaisuuden fasilitoivat tanssitaiteilijat Anni Rissanen ja Elsa Heikkilä.

Ammattilaisten tapaamiset koettiin osallistujien taholta tärkeiksi vertaistuen muodoiksi, joissa myös eri puolilla ammattikenttää ja eri sukupolvien tekijät voivat jakaa tietoa ja verkostoitua keskenään.

Terveemmän työskentelykulttuurin puolesta

Tammikuussa STST järjesti tanssitaiteen tohtori, TRE-ohjaaja Kirsi Törmin TRE-aloituskurssin. Kurssi oli suosittu ja kaikille jäsenille maksuton koulutus oman työhyvinvoinnin edistämiseksi.

STST osallistui myös #StopHatredNow - tapahtuman järjestämiseen ja sisällön suunnitteluun.

Yhdessä Arctic Ensemblen kanssa STST järjesti sirkus- ja tanssialojen ammattilaisille suunnatun ensiapukoulutuksen.

STST:n Eettisen ohjeen toimintasopimus käännettiin edellisvuoden lopussa englanniksi. Liite on luettavissa ja vapaasti saatavilla STST:n verkkosivuilla alan työryhmien ja yhteisöjen käyttöön.

Alan näkyvyys ja palkinnot

STST jakaa vuosittain Tanssin ja Sirkuksen mainetekopalkinnot. Palkinnoilla STST haluaa kiittää ja nostaa esiin tanssin ja sirkuksen ammattilaisia. Palkinnot ovat rahapalkintoja, joiden suuruuden ja saajan päättää STST:n hallitus ehdotettujen joukosta. Ehdotuksia palkinnon saajiksi voi tehdä kuka vain. Palkintohistoria on STST:n nettisivuilla: <https://www.teme.fi/fi/stst/maineteko/>. Vuonna 2024 hallitus päätti jakaa Mainetekojen lisäksi myös erillisen tunnustuksen elämäntyöstä.

Sirkuksen mainetekopalkinto 2024: Miradonna Sirkka ja Recover Laboratory

Tanssin mainetekopalkinto 2024: Kati Kallio

Tunnustus elämäntyöstä: Pirjo Viitanen

Maineteko-palkinnot luovutettiin saajille Maailman teatteripäivän juhlassa 27.3.2024 Graniittilinnassa. STST oli yksi tilaisuuden järjestäjistä yhdessä Suomen lavastus- ja pukusuunnittelijoiden sekä Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijoiden kanssa.

Kansainvälinen toiminta

STST on myös kansainvälinen toimija ja esiintyvien taiteilijoiden kansainvälisten organisaatioiden FIA:n (Fédération Internationale des Acteurs) ja Pohjoismaisen näyttelijäneuvoston (Nordiska Skådespelarråd/ NSR) jäsen.

STST:n hallituksen jäsen Antti Nieminen edusti järjestöä EuroFIA:n kokouksessa Sloveniassa kesäkuussa. Syksyn 2024 NSR-kokous siirtyi pidettäväksi tammikuussa 2025.

JULKAISUTOIMINTA

Keskeinen kanava taide- ja taiteilijapoliittiselle keskustelulle ja kannanotoille on Liitos-lehti, joka siirtyi kustannussyistä verkkolehdeksi keväällä 2022. Vuonna 2024 Liitoksen verkkojulkaisu käsitti 14 erilaista sisältöä.

Liitokseen rekrytoitiin avoimella haulla uusi vastaava toimittaja Anna Koskelan siirtyessä pois vastaavan toimittajan tehtävästä menestyksekkään ja kiitetyn kautensa päätteeksi. Hakijoiden osaamisen taso oli korkea. Uudeksi vastaavaksi toimittajaksi hallitus valitsi tanssitaiteilija ja suomen kielen maisteri Salla Talvikki Niemisen. STST sai hakijoilta kiitosta rekryn selkeydestä ja läpinäkyvyydestä.

Liitoksen tekstisisällöt vuonna 2024 käsittelivät mm. vallan jakautumista kentällä, taiteilijan työtä maalla ja maakunnissa sekä tanssin kentän kansainvälisyyttä Suomessa. Yksittäisiä lukijoita oli

vuoden aikana 2913 ja Liitoksen sisältöjä katsottiin vuoden aikana yhteensä 5406 kertaa. Vuoden selvästi luetuin sisältö oli Anna Koskelan pro gradu-tutkielmansa pohjalta kirjoittama artikkeli "Tanssin vapaan kentän miljoonien vuotuinen lahja yhteiskunnalle" taiteilijoiden tekemästä ilmaistyöstä. Teksti noteerattiin laajasti ammattikentällä sekä mm. Ylen Jälkinäytös-ohjelmassa. Lukijoissa näkyy piikki, kun uusi juttu julkaistaan, mutta myös useita kuukausia aiemmin julkaistut jutut nousevat säännöllisesti luetuimpien sisältöjen joukkoon.

Liitoksen vastaavana toimittajana jatkoi 30.6.2024 asti Anna Koskela ja 1.7. alkaen Salla Talvikki Nieminen. Liitoksen vastaavalle toimittajalle maksetaan kuukausittain palkkaa toimitustyöstä. Vastaavan toimittajan esihenkilönä toimii STST:n puheenjohtaja ja toimitustyön sisällöllistä suunnittelua tukeva STST:n hallituksesta koostuva Liitos - työryhmä.

Liitoksen sisältömuotona jatkoi edellisvuonna perustettu Sanni Kriikun toimittama ajankohtaisia kysymyksiä käsittelevä podcast "Tällä alalla". Vuoden aikana julkaistiin kolme noin tunnin mittaista podcast-jaksoa, joissa oli jokaisessa 1-2 vierailijaa. Podcast-jaksoilla oli yhteensä 251 kuulijaa. Suosituin jakso oli helmikuussa julkaistu "Nykytanssin yleisöt maakunnassa".

VIESTINTÄ

Jäsenistölle viestittiin Temen viikottaisen jäsenkirjeen muodossa sekä kohdennetuin sähköpostiviestein, jossa oli kutsuja omiin jäsentapaamisiin ja sidosryhmien järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin.

STST:llä on myös Facebook-sivu ja Instagram-tili nimellä *stst_hallitus*, jossa tiedotetaan STST:n toiminnasta ja yhdistyksen tuottamista sisällöistä, otetaan kantaa ja jaetaan ajankohtaisia sidosryhmien sisältöjä. Kanavalla oli vuoden lopussa 849 seuraajaa.

HALLITUS, HALLINTO, VUOSIKOKOUS JA YHTEISTYÖTAHOT

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 23.4.2023.

Puheenjohtajana kaksivuotiskaudella jatkaa Sanni Kriikku. Varapuheenjohtajaksi valittiin Elsa Heikkilä.

Hallitus 24.4.2023-31.12.2024:

Elsa Heikkilä, Linda Holma, Milla Jarko, Mathilda Kauppila, Suvi Kemppainen, Sonjis Laine, Antti Nieminen ja Aino Strandberg; varajäseniä Evaleena Vuorenmaa ja Ulla Hyväluoma.

Hallitus 1.1. - 23.4.2024:

Petri Saunio, Anni Rissanen, Elsa Heikkilä, Eerika Arposalo, Antti Nieminen, Elina Häyrynen, Henna Kaikula ja Sakari Männistö; varajäseniä Hannaleena Markkanen ja Saara-Elina Partanen.

Temen hallituksen jäseninä jatkoivat Sanni Kriikku ja Antti Nieminen.

Vuonna 2023 Temessä käynnistyi organisaatiouudistuksen valmistelu. Uudistus mahdollistaa jäsenjärjestöjen yhdistysmuodon purkautumisen ja niiden sulautumisen Temeen. STST kävi asiasta keskustelua jäsenkokouksessaan keväällä, mutta jäsenistö ei tuonut esiin halua vielä luopua omasta yhdistyksestä ja sulautua Temeen.

Toimisto

STST:n toimisto on Temen toimisto ja sijaitsee Helsingissä osoitteessa John Stenbergin ranta 6. STST:n hallituksen tukihenkilönä toimii tiedottaja Anne Saveljeff. STST:n palveluksessa olivat Temen toiminnanjohtaja Karoliina Huovila, työehtoasiantuntijat Ava Lainema ja Jussi Kiiski sekä jäsensihteeri Tanja Tiukkanen/Maria Sairanen ja talouspäällikkö Marko Koskela.

Yhteistyöorganisaatiot

- Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto. Temen hallituksessa STST:stä Sanni Kriikku ja Antti Nieminen
- Temen jäsenjärjestöt ja -jaostot STOD, SVÄV, LP, TAM ja ELMA
- Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskus, hallituksessa Petri Saunio, Sanni Kriikku
- Suomen teatterijärjestöjen keskusliitto, hallituksen varajäsenenä Antti Nieminen
- Kopiosto
- FIA (Fédération Internationale des Acteurs)
- NSR (Nordiska Skådespelarråd)
- Villa Karo ry
- Yhteisö tanssii ry
- Teatterimuseo

EDUNVALVONTA, TYÖEHTOSOPIMUKSET, LUOTTAMUSHENKILÖT JA TEKIJÄNOIKEUDET

Jäsenet työskentelevät monialaisesti esittävän taiteen parissa vapaissa ryhmissä, tanssi- ja sirkuskouluissa, apurahatuotannoissa, teattereissa, tapahtumissa, tilaisuuksissa, tv-ohjelmissa, mainoksissa ja soveltavan taiteen parissa. Jäsenten monimuotoiset työmuodot ovat haastavia sosiaaliturvan ja lainsäädännön osalta. He työskentelevät vaihtelevasti työsuhteissa, apurahalla ja ostopalveluna sekä lisäksi muiden alojen töissä ansaitakseen elantonsa.

Teatterin tiedotuskeskuksen (Tinfo) Teatteritilastot tilastoi vuositoimijoiden ja Suomen Kansallisteatterin kiinnitettyjen kuukausipalkkaisten työntekijöiden keskiansiot. Tilastoissa ei ole mukana vapaan kentän toimijoita.

Mediaanipalkat vuonna 2024:

- tanssija 2877,95 euroa
- sirkustaiteilija 3399,00 euroa
- tanssija-koreografi 3445,37 euroa
- näyttelijä 3518,05 euroa

Työehtosopimukset

Temen työehtosopimuksista STST:n jäseniä koskevat eniten Teatterialan työehtosopimus ja Tanssinopettajien työehtosopimus, jotka ovat yleissitovia. Myös Tikkurilan teatterin työehtosopimus koskee jäseniä. STST on mukana Temen TES-työryhmissä asiantuntijana.

Tikkurilan teatterin työehtosopimus noudatti Teatterialan työehtosopimuksen tasoa.

STST:llä on palkkasuositus kaupallisen alan tanssijoille.

Tekijänoikeudet

Tekijänoikeuksien yhteisvalvonta toteutetaan Temen kanssa Kopiostossa joko valtakirjojen tai lakiin perustuvien sopimuslisenssien perusteella. Kopioston sopimuksia ovat mm. opetustallennusta

koskeva sopimus ja sopimus tallenteiden kirjastokäytöstä sekä edelleen lähettämiseen liittyvät sopimukset. Kopioston kautta tilitetään myös hyvitysmaksun tuotto. Osa hyvitysmaksun tuotosta ohjataan tekijöiden yhteiseen käyttöön AVEK:n kautta tuotanto- ja koulutustukena.

STST on Kopioston ja Tekijänoikeusfoorumin jäsen.

Luottamushenkilöt

STST pyrkii saamaan luottamushenkilöitä tanssikouluihin, tanssiryhmiin ja -teattereihin. Temen luottamushenkilöistä on listata Temen sivuilla: teme.fi

Teme lähettää luottamushenkilöuutisia 4 kertaa vuodessa ja järjestää luottamushenkilökoulutuksia kahdesti vuodessa. Teme tarjoaa luottamushenkilöille koulutuksen, mikäli työnantaja ei sitä maksa.

TALOUS

STST:n talous muodostuu jäsenmaksutuloista ja valtionavustuksesta. STST:n taloutta johtaa hallitus ja taloushallinnosta vastaa Temen toimisto.

STST:n jäsenet ovat myös Temen jäseniä. Jäsenet maksavat palkasta 1,6 % jäsenmaksua ja siitä 0,1 % vastaava osuus tilitetään STST:n käyttöön. Teme vastaa jäsenten työttömyyskassamaksuista.

Tarkemmat taloustiedot käyvät ilmi tilinpäätöksestä, jossa on myös talouden toimintakertomus. Taloutta hoiti Temen talouspäällikkö Sanna Wälläri (tammikuu) ja Marko Koskela. Tilintarkastajana toimi KHT Lotta Kauppila.

Helsingissä maaliskuussa 2025
Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry:n hallitus